

A Fővárosi Ítéltábla dr. Keserű Balázs ügyvéd (fél címe 1) által képviselt felperes neve (tartózkodási helye: felperes címe) felperesnek - a ... jogtanácsos által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2012. február 27. napján kelt 3.P.20.712/2011/37. számú ítélete ellen a felperes részéről 39. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az alperes által a felperesnek fizetendő kártérítés összegét 500.000 (Ötszázezer) forintra felemeli. Az alperes kereseti illetékfizetési kötelezettségét 30.000 (Harmincezer) forintra leszállítja, és megállapítja, hogy 870.000 (Nyolcszázhetvenezer) forint kereseti illetéket az állam visel.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy - 15 napon belül - fizessen meg az alperesnek 10.000 (Tízezer) forint fellebbezési eljárás költséget.

Kötelezi az alperest, hogy - felhívásra - fizessen meg az államnak 16.000 (Tizenhat ezer) forint fellebbezési eljárás illetéket, míg a le nem rótt 1.160.000 (Egymillió-egyszázhatvanezer) forint fellebbezési eljárás illetéket az állam viseli. Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes 2008 szeptemberétől a ...i Bv. Intézetben töltötte szabadságvesztés büntetését, ahol az alperesi Kft. tehenészetében dolgozott fogatosként. Munkavégzése során, 2008. november 22-én reggel 6 óra körül súlyos balesetet szenvedett: a befogott lovak megrántották a szekeret, ami a falhoz szorította a felperest, és kisodorta őt az istálló elé. A felperesnél medencetörést diagnosztizáltak, a bal oldali szeméremcsont alsó és felső szárán mutattak ki kismértékű oldalirányú rotációs törést, az alsó szárból egy körülbelül 10 x 0,3 milliméteres darabka kitört. A felperest négy napig a ...kórházban kezelték, majd a ...i Bv. Intézet betegszobáján ápolták, ahonnan a nem dolgozók zárkájába helyezték

át. A ...kórházban a baleset után 6 héttel elvégzett kontrollvizsgálaton a törést gyógyultnak ítélték, de az akkor még fennálló fájdalmak miatt továbbra is keresőképtelen állapotban tartották a felperest.

A felperes keresetében 15.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Állítása szerint munkahelyi balesete maradandó testi és lelki károsodásához vezetett, alhasi fájdalmai ugyanis nem múltak el, és állandóan WC közelében kell tartózkodnia, mivel a levált csontdarab nyomja a húgyhólyagot és emiatt gyakori vizezési inger alakult ki nála. Erre figyelemmel a jövőben nem végezhet fizikai munkát. Pszichés állapota is leromlott, nem mer emberek közé menni, gyakran álmodik a balesetről, visszatérő szorongásos félelem gyötri. Azt elismerte, hogy a baleset előidézésében mintegy 20%-ra tehető a közrehatása, mivel nem a bakon ülve indította el a lovakat.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Kifejtette, hogy megfelelő gyógyellátásának köszönhetően a felperes teljesen felgyógyult, semmilyen maradandó egészségkárosodást nem szenvedett, ezért nem tarthat igényt kártérítésre.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 300.000 forintot és ennek 2009. július 10-től a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 13.000 forint perköltséget. Kötelezte az alperest, hogy felhívásra fizessen meg az államnak 90.000 forint kereseti illetéket, valamint 14.000 forint szakértői költséget, és megállapította, hogy a fennmaradó kereseti illetéket és szakértői költséget az állam viseli. Az ítélet jogi indokolása szerint a kereset összecsomósága tekintetében kellett állást foglalni, mivel az alperes nem vitatta kártérítési felelőssége fennállását. Döntését az aggálytalan szakértői vélemény alapján hozta meg, amely egyértelmű a tekintetben, hogy a felperes által elszenvedett szeméremcsonttörés szövődmények nélkül meggyógyult, erre figyelemmel a továbbra is jelentkező alhasi fájdalom és a kóros vizezési inger nem a balesetből eredő sérülésére vezethető vissza. A baleset következményeként a felperesnél semmiféle mozgáskorlátozottság, illetve maradandó munkaképesség-csökkenés nem alakult ki. A fájdalmas baleset és a hosszadalmas gyógykezelés elszenvedése miatt azonban hangulata labilissá vált, tartósan fennálló rossz közérzete miatt lelki egészsége károsodott. Az ezzel okozott személyiségi jogi sérelem ellensúlyozására hozzávetőleg 500.000 forint talált alkalmasnak, amit a felperes vétkes közrehatására tekintettel csökkentett 300.000 forintra. A nem vagyoni kár megtérítésére a munkajogi kárfelelősség szabályai szerint kötelezte az alperest [Mt. 174. §, 177. § (2) bekezdése], melynek összegét megnövelte a Ptk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamattal.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes jelentett be fellebbezést, melyben annak megváltoztatását és a kártérítés összegének felemelését kérte. Előadta, hogy egész életére és a munkavégző-képességére kiható testi és főleg lelki károsodást

szenvedett, amely negatívan befolyásolja a szabadulása utáni életkezdesi lehetőségeit. Ehhez viszonyítva az elsőfokú bíróság aránytalanul alacsony összegű kártérítést állapított meg, míg a közrehatását eltúlzottan értékelte.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokain alapuló helybenhagyására irányult. Hangsúlyozta, hogy a felperesnél nem alakult ki maradandó fogyatékoság, az elszenvedett kellemetlenségekkel pedig arányban áll a részére megítélt kártérítés összege.

Az elsőfokú bíróság ítéletének jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla teljes terjedelmében felülbírált [Pp. 228. § (4) bekezdés].

A felperes fellebbezése részben megalapozott.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást; arra alapított érdemi döntésével azonban a Fővárosi Ítéltábla nem teljesen értett egyet, ezért azt a következőkben kifejtésre kerülő indokok alapján részben megváltoztatta.

A fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintettel a Fővárosi Ítéltáblának arról kellett határoznia, hogy indokolt-e a felperes javára megítélt kártérítés összegének a felemelése, mivel az nem volt vitatott, hogy az alperest kártérítő felelősség terheli a felperes irányában.

A felperes keresete a munkahelyi balesetéből eredő nem vagyoni kára megtérítésre irányult. A káresemény idején hatályos 1997. évi XXII. törvény a munka törvénykönyvéről (Mt.) 174. § (1) bekezdésében meghatározott teljes kártérítés elvének megfelelően az alperes az Mt. 177. § (2) bekezdése alapján köteles megtéríteni a felperes nem vagyoni kárát.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja alapján bírálta el a nem vagyoni kártérítésre irányuló keresetet, megállapítva, hogy a munkahelyi baleset és az annak elhúzódó gyógykezelése során elszenvedett gyötrelmek, a hosszantartó fájdalomérzet és a pszichikai megterhelés a felperes testi és lelki egészséghez fűződő személyiségi jogának a sérelmét idézte elő [Ptk. 75. § (3) bekezdés]. Ennek a joghátránynak a kiegyensúlyozását célozza a nem vagyoni kártérítés, melynek összegszerű meghatározása során az elsőfokú bíróság egyaránt értékelte a személyiségi jogsérelem súlyát és annak időbeli korlátozottságát. Az előzőekben megjelölt szempontok figyelembevételével a jogsérelem ellensúlyozására alkalmas összeget hozzávetőlegesen félmillió forintban határozta meg, amit a felperes vétkes közrehatására tekintettel csökkentett 300.000 forintra. A csökkentés jogszerűségét a felperes a fellebbezésben kétségbe vonta, míg az alperes a fellebbezési ellenkérelemben nem vitatta a csökkentés nélkül megállapított kártérítési összeg arányosságát. Ebből kiindulva a Fővárosi Ítéltáblának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan mérsékelte-e a joghátrány súlyával arányosságot mutató kártérítés összegét.

Az érdemi döntés kialakítása során az elsőfokú bíróság lényegében a Ptk. 340. § (1) bekezdésében szabályozott kármegosztást alkalmazott, amikor úgy határozott, hogy az alperes nem köteles megtéríteni a felperes nem vagyoni kárának azt a részét, amelyet saját vétkes közrehatása idézett elő. A Kúria által irányított bírói gyakorlat azonban hosszú ideje egységes a tekintetben, hogy nem vagyoni kár esetén nincs helye kármegosztásnak. A személyiségi jogsérelemmel okozott nem vagyoni hátrány ugyanis nem olyan összecszerűen kifejezhető kár, amely felróható magatartása miatt áthárítható a károsultra. Ebből következően az elsőfokú bíróság nem alkalmazhatott volna kármegosztást, vagyis ezen a jogalapon nem csökkenthetette volna a joghátrány kiegyensúlyozásához szükséges 500.000 forintos kártérítés összegét.

A kifejtettek szerint a Fővárosi Ítéltábla a kármegosztást mellőzte, és az elsőfokú bíróság által alkalmazott csökkentéssel azonos mértékben felemelte a kártérítés összegét, de ennél nagyobb mértékű emelést nem talált indokoltnak.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és az alperes által a felperesnek fizetendő kártérítés összegét felemelte 500.000 forintra. Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása következtében a felperes 3%-ban, míg az alperes 97%-ban tekinthető pernyertesnek. Az elsőfokú bíróság azonban nem a pernyertesség-pervesztesség arányában osztotta meg a felek között a le nem rótt kereseti illetéket, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 81. § (1) bekezdésének megfelelően korrigálta.

A Pp. 81. § (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárási költségek ugyancsak a pernyertesség-pervesztesség arányában terhelik a feleket. Ennek az arálynak a meghatározásához a Fővárosi Ítéltábla a kereset alapján abból indult ki, hogy a felperes 15.000.000 forintra kérte felemelni a kártérítés összegét, mivel a fellebbezésben számszerűen nem jelölt meg más összeget, melyhez viszonyítva a felperes fellebbezése mindössze 1,3%-ban vezetett eredményre. Ehhez igazodóan az alperes jogi képviselővel felmerült költségét a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja és (5), (6) bekezdései alapján a ténylegesen kifejtett képviselői tevékenységre figyelemmel mérlegeléssel állapította meg.

A felperes teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetékből a felperesre eső részt a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és

14. §-a szerint az állam viseli, míg ezt meghaladóan a 13. § (2) bekezdése, valamint a 15. § (1) és (3) bekezdése alapján az alperesnek kell megfizetnie.

Budapest, 2013. február 6.

Dr. Sághy Mária s. k.
a tanács elnöke

Dr. Csordás Csilla s. k.
előadó bíró

Dr. Kincses Attila s. k.
bíró